

Het leven is in het achterliggende jaar op een ongekeerde manier veranderd. Een virus legde heel onze samenleving stil. Ook in Zeist heeft het virus haar sporen getrokken. Het is goed dat we als raad op dit moment daarbij hebben stilgestaan. We sluiten van harte aan bij de woorden van meeleven die onze burgemeester heeft uitgesproken naar allen die te maken hebben gehad met de gevolgen van het virus. Dat gaan we nu niet herhalen.

Corona heeft de samenleving veranderd. We spreken over het nieuwe normaal. Het is ook niet waarschijnlijk dat op korte termijn de impact van het virus op de samenleving zal afnemen. Onze fractie wil onze bijdrage aan de beschouwingen voor de begroting in 2021 vooral ook in dit licht plaatsen.

Daarnaast speelt er een tweede belangrijke ontwikkeling. Zeist kampt met een begrotingstekort van 10 Miljoen voor de komende jaren. Dit tekort wordt voor een groot deel (meer dan 50%) veroorzaakt door de toenemende kosten in de Jeugdzorg en de WMO. Daarnaast worden er veel extra uitgaven gedaan om de gevolgen van de Corona crisis voor onze inwoners zoveel mogelijk te beperken.

Als we al deze ontwikkelingen op ons in laten werken dan zien we een toekomst op ons afkomen waarin een traditionele aanpak niet langer lijkt te volstaan. Onze fractie hecht er dan ook aan bij het bespreken van de begroting van 2021 naast de inhoud vooral aandacht te schenken aan het proces om te komen tot een goede meerjaren begroting. Alleen dan kunnen we alle opties en alternatieven goed afwegen.

Als fractie hebben we een aantal uitgangspunten geformuleerd op basis waarvan aan deze aanpak inhoud kan worden gegeven, en die ons beoordelingskader vormen voor de begroting van 2021. Deze uitgangspunten betreffen: Zorg voor elkaar, steun duurzame ontwikkelingen, op basis van financieel robuust beleid, op een realistische manier en met een betrokken samenleving. Ik werk deze punten kort voor u uit:

Zorg voor elkaar.

Dan gaat het wat onze fractie betreft over de kwetsbaren in onze samenleving. Degen voor wie bestaanszekerheid een continue vraag is. Traditionele kwetsbare groepen zoals lager opgeleiden, ouderen en mensen met een gering inkomen en een slechte gezondheid, maar ook kinderen uit kansarme gezinnen. Deze mensen moeten gevrijwaard blijven van of gecompenseerd worden voor effecten van de Corona crisis. Onze fractie is dan ook blij om te zien dat in de begroting rekening is gehouden met deze wens. En er ook in de afgelopen periode fors is ingezet om deze groepen te ondersteunen waar dit mogelijk is. We delen de zorg die net door de PvdA is verwoord mbt de WMO kosten. Wij denken graag mee om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om tot een rechtvaardiger gebruik van deze regeling te komen. Daarbij willen we hier graag een eerdere oproep herhalen om daarbij vooral in te zetten op preventief beleid, we zien daar veelbelovende aanzetten voor. Als laatste bij dit

onderwerp bepleiten we opnieuw om in te zetten op het beschikbaar stellen van stuurinformatie. Sturen is in de verte turen. Onze fractie is van mening omdat de horizon te dicht bij ligt.

Duurzame ontwikkelingen.

De afgelopen raadsvergadering zijn er belangrijke besluiten genomen over de toekomstige ontwikkelingen voor de opwek van groene energie en duurzame maatregelen, zoals isoleren en anders verwarmen. Al deze ontwikkelingen zijn sterk bepalend voor de toekomst van ons dorp. Onze fractie zal hier vooral de toets van duurzaamheid toepassen. En we herhalen het nogmaals, groeien is goed, maar genoeg is beter. Als groei ten koste gaat van milieu of leefbaarheid dan zal onze fractie hier niet in meegaan. Als we kijken naar de begroting voor 2021 dan is onze fractie tevreden met de budgetten die zijn gereserveerd om de ambities op het gebied van duurzaamheid te realiseren. Goede voorbeelden zijn de geplande investeringen in fietspaden en routes. We zijn er ook trots op dat wij een wethouder mogen leveren in dit college die zich volledig kan inzetten op dit onderwerp.

Financieel robuust.

Hiervoor heb ik al aangegeven dat deze tijden vragen om verdergaande maatregelen en keuzes. Ook op financieel terrein. Als raad hebben we afgesproken dat we gaan werken met stabiliteitscriteria om een beter inzicht te krijgen in onze financiële positie. Onze fractie steunt deze lijn en ziet deze stabiliteitscriteria als een goede aanzet om gestructureerd kaders te definiëren en keuzes te maken voor gezond en robuust toekomstig financieel beleid.

Een realistische manier.

Bij het kiezen van onze doelen en de wijze van realisatie dienen we te kiezen voor haalbare en realistische doelen. Een open deur zult u zeggen. Maar het gevaar is levensgroot aanwezig, zeker bij de problematiek in de zorg, of bij het realiseren van duurzame ontwikkelingen dat de aanpak te idealistisch is in plaats van realistisch, en plannen daardoor in schoonheid sterven, of gehavend de eindstreep halen. Onze fractie wil dit realiseren door meerdere kleine stapjes te maken meteen transparante rapportage waardoor controle en bijsturen mogelijk blijft.

Een betrokken samenleving

Onze fractie vind het van groot belang dat de samenleving waar mogelijk betrokken wordt, om zo met de inwoners van Zeist tot goede afgewogen en transparante keuzes voor de toekomst te komen. Daarbij is het goed dat we werken in de twee fasen aanpak. Nu niet wachten met maatregelen maar in actie komen waar dat kan, dat past bij de urgentie van dit moment. In fase2 kunnen we dan nogmaals met de inwoners van Zeist, vertegenwoordigd in de Inwoners Advies Commissie, de balans opmaken, en meer structureel kijken welk beleid op lange termijn een goede aanpak biedt voor deze crisis. Door eerst het gesprek aan te gaan, krijgen we een beter beeld van de consequenties van onze keuzes.

Afrondend

In mijn betoog heb ik al verschillende malen aangegeven dat onze fractie de begroting zoals die voorligt te steunen. Wat ons betreft hoeft die geen nadere aanpassing op dit moment. Dat wil niet zeggen dat de begroting voor ons ideaal is. Wij hebben ook geen behoefte om te gaan kruidenieren over de details op dit moment. Het gaat ons om de hoofdlijn. Voor nu is het van belang dat we deze begroting goedkeuren zodat uitvoering ter hand genomen kan worden. Een belangrijke voorwaarde is wel dat we de ruimte houden om met elkaar bij te sturen. Voor onze fractie is dit geborgd door het kunnen inbrengen van nieuwe inzichten bij het bespreken van de kadernota 2022. Daarnaast is het belangrijk dat de keuzes die we moeten maken breed gedragen worden in de raad en in de samenleving. Onze fractie wil het gesprek aangaan met partijen die met ons naar dit draagvlak zoeken om met elkaar een solide basis te kunnen leggen voor het toekomstige beleid van ons mooie dorp.

Tot slot nog dit, als je al deze ontwikkelingen probeert te duiden ontkom je er niet aan ook je eigen gedrag en deelname aan de maatschappij te bezien. Hoe staan we nu zelf in deze crisis. Welke bijdrage leveren we en welke houding is nu vereist. Ik las recent een stukje van Maarten Luther, de bekende hervormer, wat ik in dit verband graag wil doorgeven. Het zijn woorden die hij gesproken heeft in tijden van een pestepedemie. Hij zegt dan:

Sommigen weigeren om medicijnen in te nemen, en mijden geen plaats of persoon waar hun aanwezigheid niet is vereist. Zó gaat het niet goed lieve vrienden! Gebruik de medicijnen, neem en doe wat zou kunnen helpen, ontsmet je huis, tuin en straat. Mijd ook personen en plaatsen, waar je naaste je niet nodig heeft. En gedraag je als iemand die graag een grote stadsbrand wil helpen blussen. Want wat is de pest anders dan een vuur, dat geen hout en stro, maar lichaam en leven opvreet.

Ik zal God bidden dat Hij ons genadig wil bewaren en beschermen. Dan wil ik ook helpen met het uitroken, de lucht in huis verversen, medicijnen geven en nemen, én plaats en persoon mijden waar men mij niet nodig heeft, opdat ik mijzelf niet zal verwaarlozen en bovendien ook anderen niet zou aansteken en besmetten, en dat ik zó door mijn nalatigheid de oorzaak van andermans dood zou zijn.

Woorden die 500 jaar geleden zijn uitgesproken, maar verrassend actueel zijn. Deze houding van Luther inspireert ons en we hopen ook u. Luther weet zich daarin afhankelijk van God, onze fractie ervaart dat ook zo. Daarom besluiten we onze bijdrage ook ditmaal met de wens dat wij allen, als inwoners van Zeist, raad en college, Gods zegen mogen ervaren bij de uitvoering van onze voorgenomen plannen.